

HELSINGIN SATAMA OY:N LÄNSISATAMAN LAAJENTAMISEN YVA-OHJELMAN ESITTELYTILAISUUS

**2.11.2022
KLO 17 – 19**

|| PORT OF
HELSINKI ||

screen.io/helsinginsatama

Tilaisuuden ohjelma

- Tilaisuuden avaus ja YVA-menettelyn esittely: **yhteysviranomainen Liisa Nyrölä, Uudenmaan ELY-keskus**
 - Hankkeen esittely: **Pekka Hellström, Helsingin Satama Oy**
 - YVA-ohjelman esittely: **Liisa Suhonen, AFRY**
 - Osallistujien näkemysten kartoitus, kysymykset ja keskustelu
 - Päätössanat: **Liisa Nyrölä**
- + Varsinaisen tilaisuuden jälkeen paikan päällä mahdollisuus keskustella ja vaihtaa ajatuksia hankkeesta asiantuntijoiden kanssa.

Tekniset ohjeet osallistujille

Kysymyksiä ja kommentteja voi esittää alustusten jälkeen

- paikan päällä kättä nostamalla ja mikrofoniin puhumalla,
 - etänä keskustelupalstalle kirjoittamalla.
-
- Kartoitamme osallistujien näkemyksiä screen.ion avulla. Kirjoita joko puhelimesi tai tietokoneesi selaimen kenttään osoite screen.io/helsinginsatama ja vastaa kysymyksiin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Ympäristövaikutusten arviointimenettely eli YVA-menettely

Länsisataman laajennushankkeen
YVA-ohjelmavaiheen yleisötilaisuus

2.11.2022

Liisa Nyrölä, Uudenmaan ELY-keskus

YVA-menettely pohjautuu YVA-lakiin

- YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin, joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.
- Osa hankkeista edellyttää YVA-menettelyä suoraan YVA-lain ([252/2017](#)) liitteen 1 hankeluettelon perusteella.
- YVAa voidaan edellyttää myös yksittäistapauspäätöksellä.
- Uudenmaan ELY-keskus on kannanotossaan 1.12.2021 katsonut, että Länsisataman laajennushanke edellyttää YVA-menettelyä hankeluettelon kohdan 9 f) perusteella (pääosin kauppamerenkulun käyttöön rakennettavat meriväylät, satamat, lastaus- tai purkulaiturit kantavuudeltaan yli 1 350 tonnin aluksille). Laiturien muutostöiden osalta kyseeseen tulee myös YVA-lain hankeluettelon kohta 12, joka koskee hankeluettelon kohdissa 1-11 tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaavia hankkeiden muutoksia.

YVAan saavat osallistua kaikki, joihin hanke voi vaikuttaa

**Kansalaiset, yhteisöt
ja viranomaiset:**
mielipiteet ja lausunnot

**Yhteysviranomainen eli
ELY-keskus** ohjaa
YVA-menettelyä ja antaa
lausunnon arviointiohjelmasta

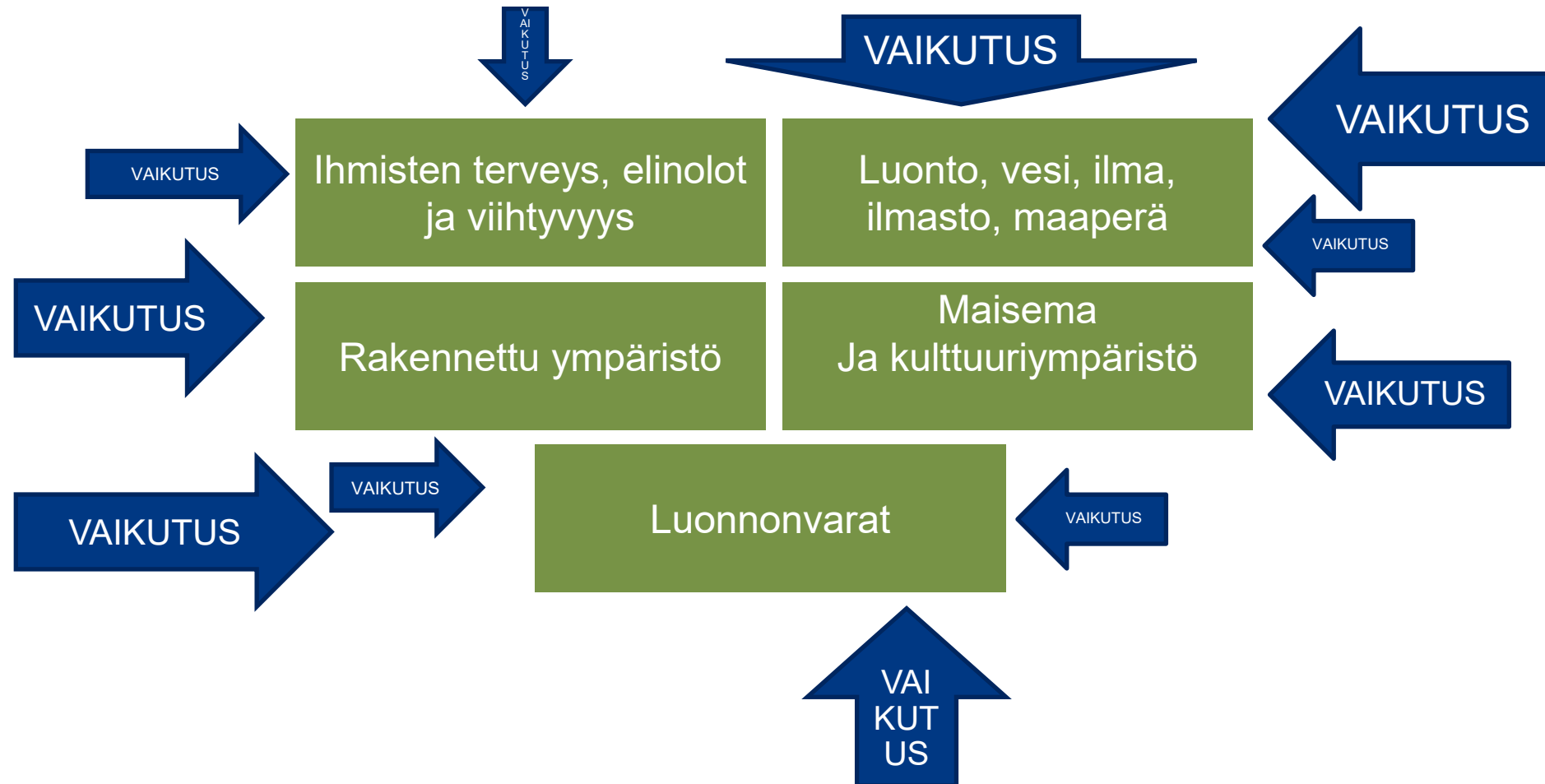
Hankkeesta vastaava vastaa
ympäristövaikutusten arvioinnista ja
selvityksistä

Hankkeesta vastaava voi
tilata vaikutusten arvioinnin
ja YVA-selvitykset
konsultilta

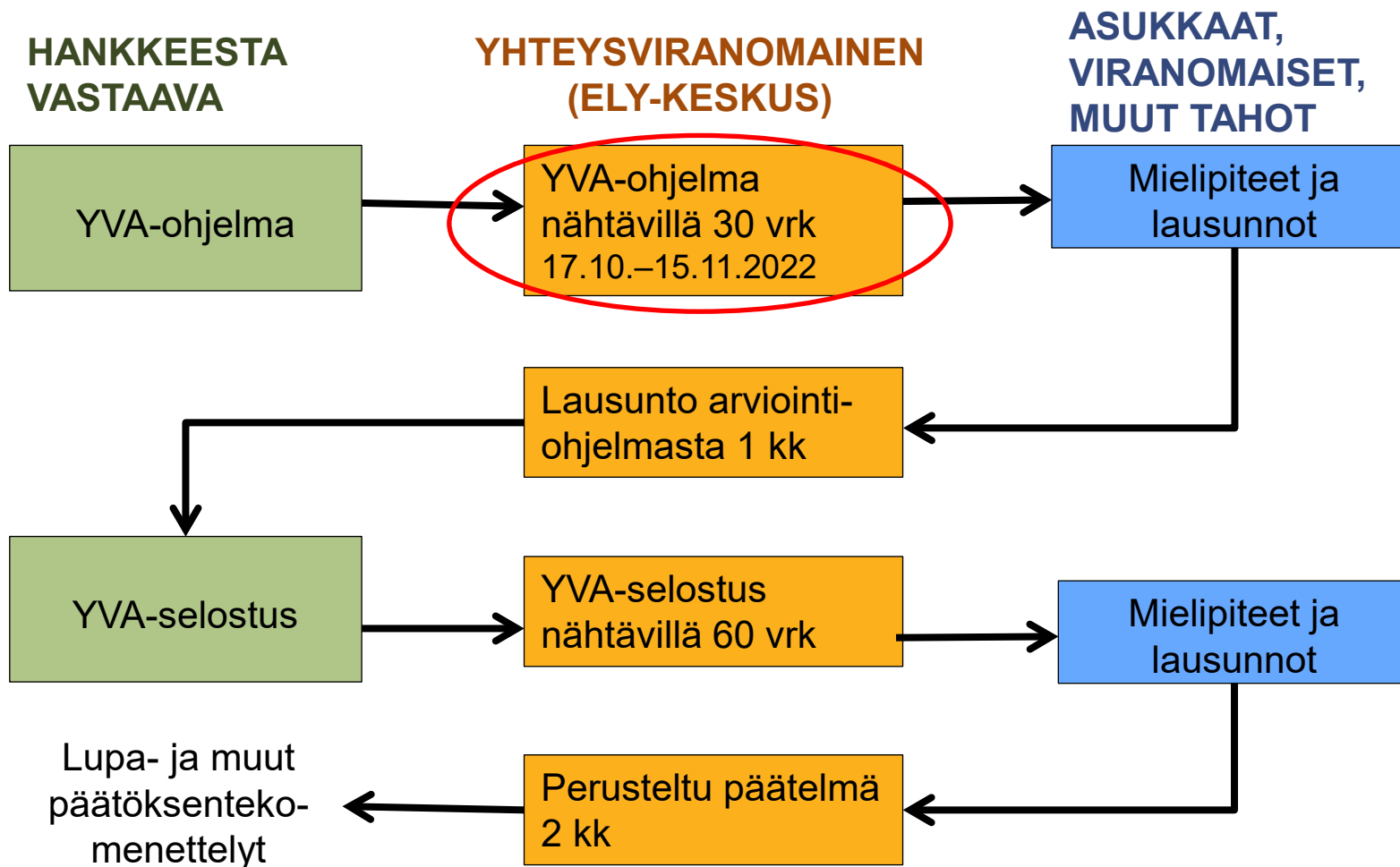

YVAssa selvitetään suunnitellun toiminnan vaikutuksia

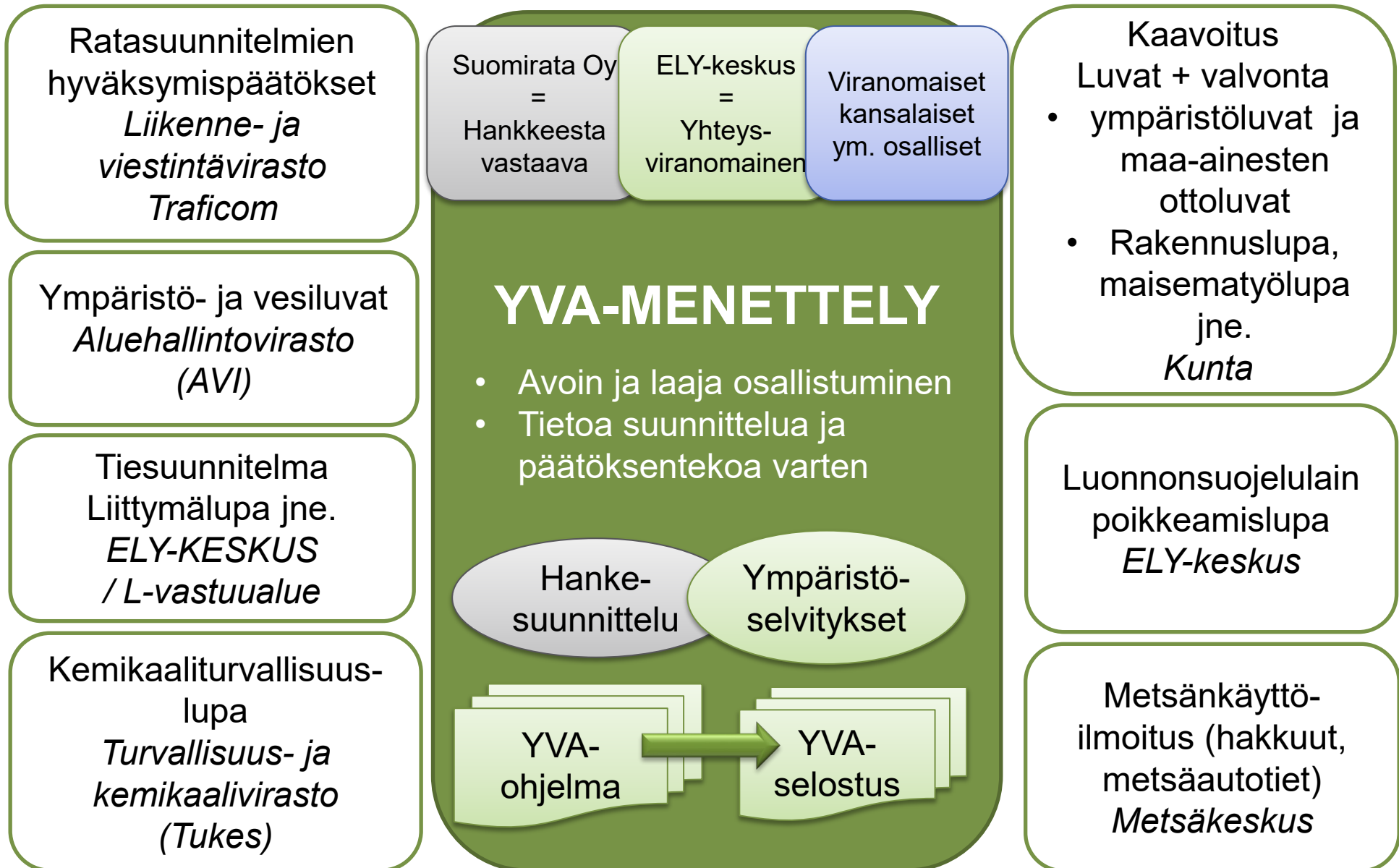

YVA-menettelyn vaiheet

YVA osana suunnittelujärjestelmää, esimerkkejä

Mielipiteet

- Kirjalliset mielipiteet arviointiohjelmasta viimeistään 8.11.2022 Uudenmaan ELY-keskukseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi
- Viitteeksi UUDELY/3712/2021
- [Linkki ympäristöministeriön YVA-videoon](https://www.youtube.com/watch?v=yIDCDTM1V3c)
(<https://www.youtube.com/watch?v=yIDCDTM1V3c>)

*Mitä vaikutusten
arvioinnissa ja YVA-
selostuksen laadinnassa
tulee ottaa huomioon?*

*Onko ympäristön kuvaus
oikein, puuttuuko jotain?*

Kehittämisohjelma

Länsisataman alue ja satamatunneli

Helsingin Satama Oy
Pekka Hellström

|| PORT OF
HELSINKI ||

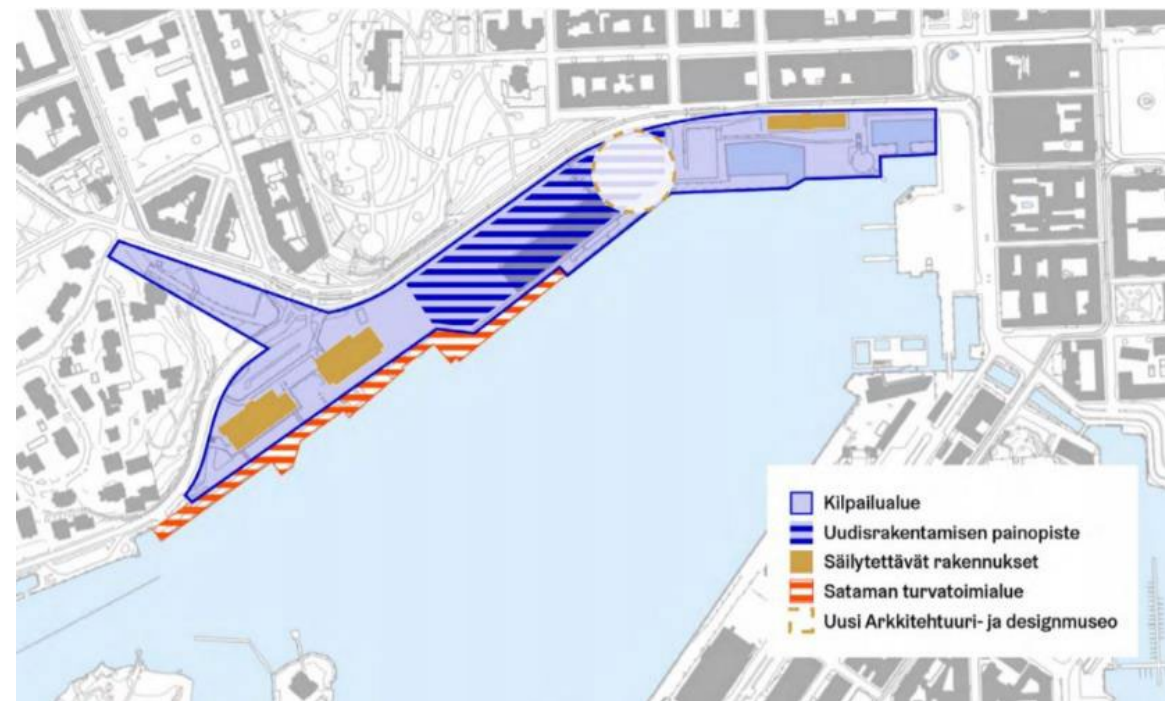
Euroopan unionin osittain rahoittama hanke
Euroopan laajuinen liikenneverkko (TEN-T)

TAUSTA: PERIAATEPÄÄTÖS SATAMATOIMINTOJEN UUELLEENJÄRJESTELYSTÄ

Kaupunginvaltuusto päätti helmikuun 2021 alussa, että Eteläsataman maankäytön suunnittelua jatketaan nk. Keskittämiskenaarion pohjalta. Helsingin Satamaa, Kymppiä ja kaupunginkansliaa kehoitettiin jatkosuunnittelemaan kokonaisuus, joka mahdollistaa kehittämisohjelman toteuttamisen 10 kuluessa (arv. 2031) ja arkkitehtuuri- ja design-museon toteuttamisen Eteläsatamaan noin 5 vuoden (arv. 2026) kuluessa.

SATAMAN KEHITTÄMISOHJELMAN YDIN

- Matkustaja-autolauttaliikenne loppuu Eteläsataman puolella, ja Tukholman matkustaja-autolauttaliikenne keskitetään Katajanokalle. Eteläsatamaan varataan satama-alue kansainvälistä risteilyliikennettä ja pika-alusliikennettä varten.
- Tallinnan matkustaja-autolauttaliikenne keskitetään Länsisatamaan. Jotta keskittäminen on mahdollista tulee Länsisataman kehittämisedellytykset varmistaa.
- Länsisatamasta Länsiväylälle suunnitellaan satamatunneli, joka mahdollistaa Länsisataman toimintojen laajentamisen ja satamaliikenteen sujuvan järjestämisen, ja kehittämisohjelmakokonaisuuden läpiviemisen ja satama- ja varustamoliiketoiminnan kehittämisen suunnitellussa aikataulussa.

Näin satama ja kaupunki kehittyvät

Tallinnan
liikenne siirtyy
kokonaisuudessaan
Jätkäsaareen

Eteläsatamassa
vapautuu tilaa
ihmisille ja museolle

KATAJANOKKA

Ruotsinlaivat
keskitetään
Katajanokalle

LÄNSISATAMA

ETELÄSATAMA

1

Tallinnan liikenne
Länsisatamaan

2

Ruotsinlaivat
Katajanokalle

3

Eteläsatama
kaupunkilaisille

Edellytyksenä Satamatunneli ja Länsisataman laajentaminen

LÄNSIVÄYLÄ

Satamatunneli ohjaa
raskaan liikenteen
sekä lännen suunnan
henkilöautoliikenteen
maan alle.

Keskusta-alueella
liikenne sujuvoituu ja
sataman autoliikenne
putoaa neljännekseen.

1

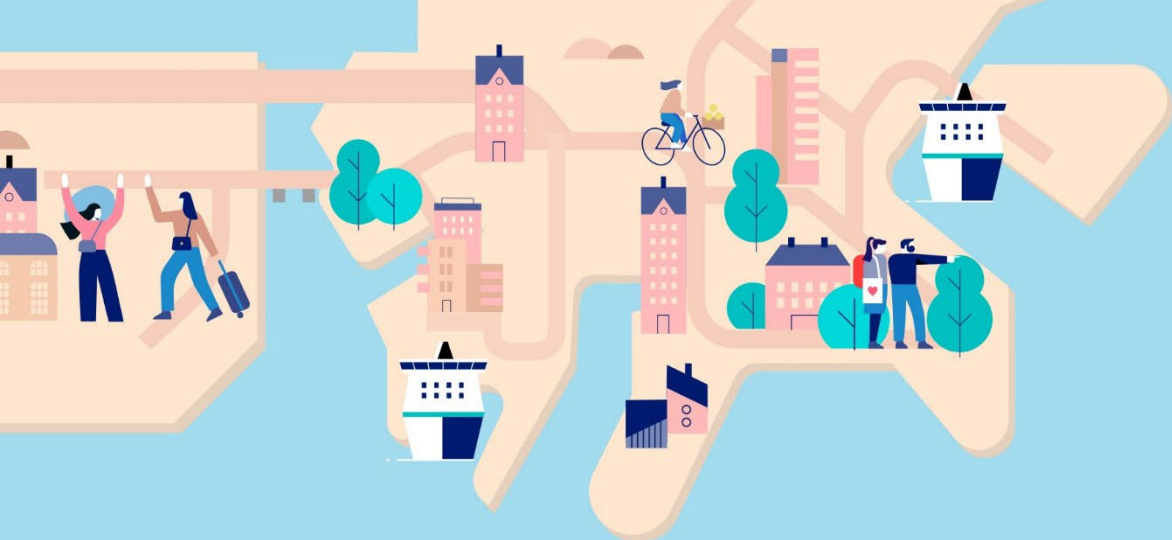
Tallinnan liikenne
Länsisatamaan

2

Ruotsinlaivat
Katajanokalle

3

Eteläsatama
kaupunkilaisille

Sataman panostus on panostus pääkaupungin ja Suomen kilpailukykyyn

- Helsinki säilyttää kärkipaikkansa koko Euroopan vilkkaimpana matkustajasatamana ja Suomen tuonnin ja viennin pääsatamana.
- Terminaali-investoinnit ja modernin satamainfrastruktuurin rakentaminen sekä satamatunnelin myötä toimivammat liikennejärjestelyt parantavat matkustajakokemusta ja elinkeinoelämän kilpailukykyä.
- Matkustaja- ja tavaraliikenteen yhdistävä liikennöintimalli takaa Suomelle vilkkaat, kustannustehokkaat ja ympäristöystävälliset yhteydet maailmalle.
- Keskustan kautta kulkeva matkustajaliikenne on Helsinki-Tallinna kaksoiskaupungin erityinen vetovoimatekijä Itämeren metropolien välisessä kilpailussa.
- Tavaraliikenne voi kasvaa Vuosaarella.

SEURAAVAT VAIHEET (<1v.)

Länsisatama

- **Matkustajaterminaali T1-asemakaava päätöksentekoon**
 - L4 purkulupahakemus
 - T1 jatkosuunnittelu
- **Länsisataman aluetta ja satamatunnelia koskeva YVA-prosessi**
- **Satamatunnelin yleissuunnittelu**
 - Helen suunnittelu yhteistyön vastuiden määrittely. Öljyluolien käytöstä poiston suunnittelu ja lauhdevesitunnelin sekä yhteiskäyttötunnelin muutoksien suunnittelu
 - Satamatunnelin hankemuotoselvitys ja valmistelu päätöksentekoesittelyyn
- **Länsisataman aluetta ja laituri muutoksia koskeva jatkosuunnittelu**
 - Laituri muutoksien vesilupahakemus valmistelu

Eteläsatama

- Makasiinirannan laatu- ja konseptikilpailu, Arkkitehtuuri- ja design museon kilpailu > museon alueen luovuttamisen suunnittelu. 1. vaihe Eteläsataman satama-alueen muutoksessa

Katajanokka

- Satamajärjestelyjen määrittely alueen suunnitteluperiaatteiden laatimisen yhteydessä

Vuosaaren satama

- Laajennusalueen esisuunnittelu

LÄNSISATAMAN JA SATAMATUNNELIN VALMISTELUPROSESSIT

Länsisataman matkustajaterminaali T1 asemakaavan hyväksyminen <i>kaupunginvaltuusto</i>	05/2023
Länsisataman kapasiteetin nostamisen YVA, yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä <i>Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY)</i>	11/2023
Satamatunnelin yleissuunnitelman hyväksyminen <i>Helsingin Satama Oy</i>	12/2023
Satamatunnelin asemakaavaehdotus nähtäville <i>kaupunkiympäristölautakunta</i>	1/ 2024
Satamatunnelin asemakaavan hyväksyminen <i>kaupunginvaltuusto</i>	10/2024
Vesi- ja ympäristölupaprosessien valmistelut Helsingin Satama Oy	2023-
Vesi- ja ympäristölupaprosessit viranomaiskäsittely (pätös) <i>Aluehallintovirasto (AVI)</i>	2024-

SATAMAN KEHITTÄMISOHJELMAN SUUNNITELTU AIKATAULU

Valmisteleva suunnittelu	Valmisteleva toteuttaminen
Suunnittelu ja luvitus	Toteuttaminen
✓ Investointipäätös	

LÄNSISATAMA	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Satamatunneli			✓							
Satamatunneli										
Matkustajaterminaali T1			✓							
Matkustajaterminaali T1 (sis. nyk. T1 purku)										
Aluelaajennus										
Aluelaajennus										
KATAJANOKKA	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Alue ja matkustajaterminaali				✓						
Alue ja matkustajaterminaali										
ETELÄSATAMA	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Satama-alue Suunnittelu		✓								
Satama-alue Toteutus										

Arkkitehtuuri- ja
designmuseo

Järjestely
kokonaisuudessaan
valmis

YVA-menettelyssä arvioitavat hankevaihtoehdot

VE 0 (0-vaihtoehto):

Hankkeen toteuttamatta jättäminen.

Vaihtoehto 0 ei mahdollista satamanosien liikenteiden keskittämistä koskevan Helsingin kaupunginvaltuuston 3.2.2021 periaatepäätöksen mukaisen satamajärjestelyn toteuttamista.

VE A:

Satamalaiturin ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Satamatunnelin läntinen suuaukko sijaitsee Ilmarisen-talon (Porkkalankatu) pohjoispuolella.

VE C:

Satamalaiturin ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Satamatunnelin rakenteet ulottuvat lännessä Iso-Pässille. Satamatunneli ylittää Helenin öljyluolat. Vaihtoehto edellyttää TUKESin louhintakiellon purkua Helenin öljyluolien alueella. Öljyluolien käyttöön jättäminen edellyttää lisäselvityksiä. Helenin lauhdevesikanaali siirretään.

VE D:

Satamanlaiturin ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Satamatunnelin rakenteet ulottuvat lännessä Iso-Pässille. Tunneli ylittää Helenin öljyluolat ja ne poistetaan käytöstä. Länsiväylän päässä yhteiskäyttötunnelille on suunniteltava ja toteutettava korvaava reitti. Vaihtoehto edellyttää TUKESin louhintakiellon purkua Helenin öljyluolien alueella. Helenin lauhdevesikanaali siirretään.

Hankkeen suunnittelussa aiemmin tarkastellut vaihtoehdot

Hankkeen suunnittelun aikana on tarkasteltu useita eri tunnelin linjauksen vaihtoehtoja. Linjausvaihtoehto B on todettu teknisesti toteuttamiskelvottomaksi risteävien maanalaisten rakenteiden vuoksi ja on jätetty ympäristövaikutusten arvioinnin ulkopuolelle. Hankevaihtoehtojen nimeäminen on haluttu säilyttää yhdenmukaisena teknisen suunnittelun kanssa.

VE A mukaiset uudet rakenteet

VE C mukaiset uudet rakenteet

VE D mukaiset uudet rakenteet

Tekninen kuvaus: Satamalaiturialueen muutokset

- Nykyinen aluspaikka LJ3 poistuu käytöstä ja aluspaikojen LJ4 ja LJ5 laiturilinja muuttuu vinoksi suhteessa nykyisiin uusien laiturirakenteiden myötä.
- Aluspaikalla LJ6 laiturilinja säilyy nykyisellään, mutta laiturijakson rakenteet uusitaan.
- Aluspaikat LJ7 ja LJ8 säilyvät nykyisellään, mutta niiden jatkeeksi laajennetaan laiturikenttää etelän suuntaan.

- Laitureiden ja eteläisen satamakenttäalueen laajennuksen reunarakenteet toteutetaan joko kulmatukimuurirakenteina, joiden taakse tulee kantava täyttö tai kannellisina paalurakenteina tai näiden yhdistelminä.
- Ruopattavien massojen määräksi on arvioitu korkeintaan 660 000m³. Täyttö tehdään louheella. Kulmatukimuurien kantavana taustatäyttönä käytetään pääasiassa puhdasta, panoslangoista puhdistettua louhetta, murskettua tai hiekkaa. Myös purkubetoni tai vastaava puhdas kantava aines saattaa tulla saatavuuden mukaan kyseeseen.
- Hankkeessa ei ole tarpeen syventää sataman vesiliikennealuetta tai tehdä sellaisia väylämuutoksia, jotka edellyttäisivät ruoppauksia tai muutoksia väylien turvalaitteisiin.
- Satamalaiturialueen muutoksien rakentamisen kestoksi arvioidaan noin neljä vuotta.

Tekninen kuvaus: Satamatunneli

- Satamatunnelilla mahdollistetaan Länsisataman laajennuksen myötä lisääntyvän satamaliikenteen sujuvuus. Satamatunneli käsittää Länsisataman satama-alueen ja Länsväylän/Salmisaarenkadun yhdistävän liikennetunneli kokonaisuuden kaukiorakenteineen.
- Satamatunnelin kalliotunnelien pituus vaihtelee eri hankevaihtoehtoissa 1 433–2 012 metrin välillä. Tunneliosuudet ovat kaksoistunneleita, jossa kumpikin ajosuunta on omassa tunnelissaan. Tunnelin teknisten järjestelmien ja kuivatuksen vuoksi tunnelista tarvitaan mahdollisesti tekninen pysty-yhteys maanpinnalle. Mahdollinen pysty-yhteys toteutettaisiin poraamalla. Teknisen pysty-yhteyden tarve ja mitoitus tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä.
- Kalliotunneliosuuden lisäksi tunnelin päihin tullaan rakentamaan betoniset kaukiorakenteet, joiden pituus vaihtelee hankevaihtoehtojen välillä 110–213 metriä. Länsväylän pään betonitunneliosuuden pituus vaihtelee hankevaihtoehtoissa 105–463 metrin välillä. Länsisataman pään betonitunneliosuuden pituus on noin 300 metriä.
- Kalliotunnelien louhinta suoritetaan kaikissa hankevaihtoehtoissa perinteisenä maanalaisena poraus- ja räjäytyslouhintana.
- Louhinnan määrä vaihtelee eri hankevaihtoehtoissa 386 000...507 000m³ välillä. Louhekuljetukset suuntautuvat Länsväylälle tai meriteitse proomuilla joko suoraan käyttökohteisiin tai välivarastointipaikoille. Osa louheesta voidaan hyödyntää satamalaiturien ja kenttärakenteiden laajennuksessa Länsisataman alueella.
- Satamatunnelin rakentamisen, käyttöönoton ja testauksen kestoksi arvioidaan noin viisi vuotta. Louhinnan kestoksi arvioidaan noin kolme vuotta.

Elinvoimainen satama – elinvoimainen kaupunki

Pääkaupunkimme
ja sataman
kehittäminen
kulkevat käsi
kädessä.

Sataman kehittämis-
ohjelman avulla Helsinki
säilyttää kärkipaikkansa
Euroopan vilkkaimpana
matkustajasatamana ja
Suomen tuonnin ja
viennin pääsatamana.

1

Tallinnan liikenne
Länsisatamaan

2

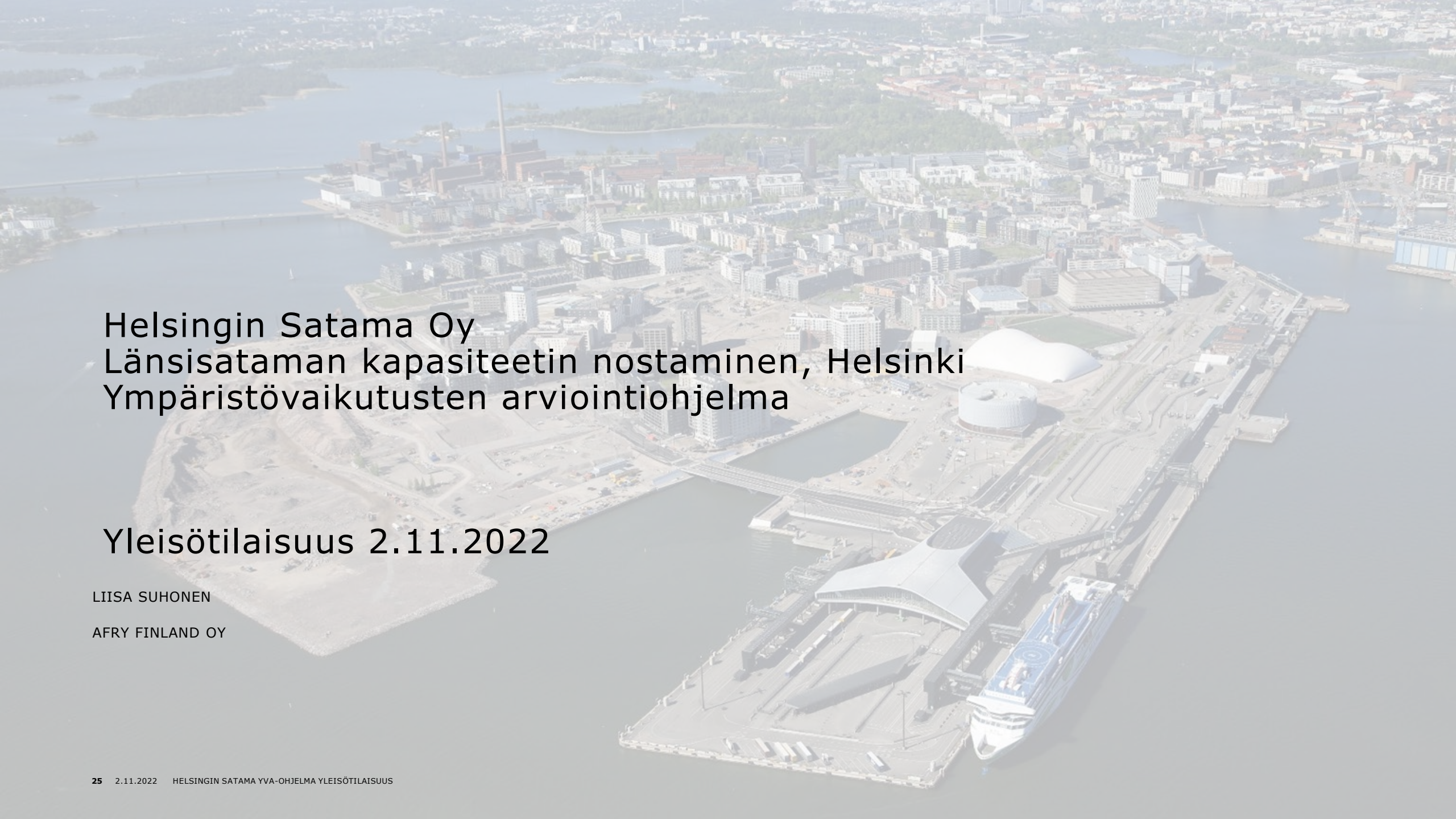
Ruotsinlaivat
Katajanokalle

3

Eteläsatama
kaupunkilaisille

<https://www.portofhelsinki.fi/uudistamme-satamaa>

Helsingin Satama Oy Länsisataman kapasiteetin nostaminen, Helsinki Ympäristövaikutusten arviointiohjelma

Yleisötilaisuus 2.11.2022

LIISA SUHONEN

AFRY FINLAND OY

YVA-menettely ja roolit

- Hankkeen YVA-velvoite: YVA-lain liite 1 hankeluettelon kohta 9 f) pääosin kauppamerenkulun käyttöön rakennettavat meriväylät, satamat, lastaus- tai purkulaiturit kantavuudeltaan yli 1 350 tonnin aluksille. Laiturien muutostöiden osalta kyseeseen tulee myös YVA-lain hankeluettelon kohta 12, joka koskee hankeluettelon kohdissa 1–11 tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaavia hankkeiden muutoksia. ELY-keskuksen kannanotto 1.12.2021
- Laivaliikenteen lisääntymisen seurauksena myös auto- ja henkilöliikenne satamaan kasvaa. Hankkeen toteuttaminen edellyttää liitännäistoimintona satamatunnelin rakentamista Länsisataman ja Länsiväylän välille sujuvan liikenteen turvaamiseksi. Satamatunnelin suunnitellut eri linjausvaihtoehdot toimivat YVA-menettelyssä vaihtoehtoina.
- Hankkeesta vastaavana on Helsingin Satama Oy, YVA-konsulttina AFRY Finland Oy ja YVA-yhteysviranomaisena Uudenmaan ELY-keskus.

YVA-ohjelma

Kuvataan mm.

- Tiedot hankkeesta, sen tarkoituksesta, suunnitteluvaiheesta, sijainnista, maankäyttötarpeesta ja liittymisestä muihin hankkeisiin
- Tiedot hankkeesta vastaavasta
- Nollavaihtoehto ja hankevaihtoehdot
- Tiedot hankkeen toteuttamisen edellyttämistä suunnitelmista, luvista ja päätöksistä
- Tiedot laadituista ja suunnitelluista selvityksistä, aineiston hankinnassa käytettävistä menetelmistä sekä niihin liittyvistä oletuksista
- Vaikutusalueen raja
- Hankealueen ja sen lähialueen nykytilanteen kuvaus
- Suunnitelma arviointimenettelyn ja siihen liittyvän osallistumisen järjestämisestä
- Arvio YVAn ja hankkeen toteuttamisen aikataulusta

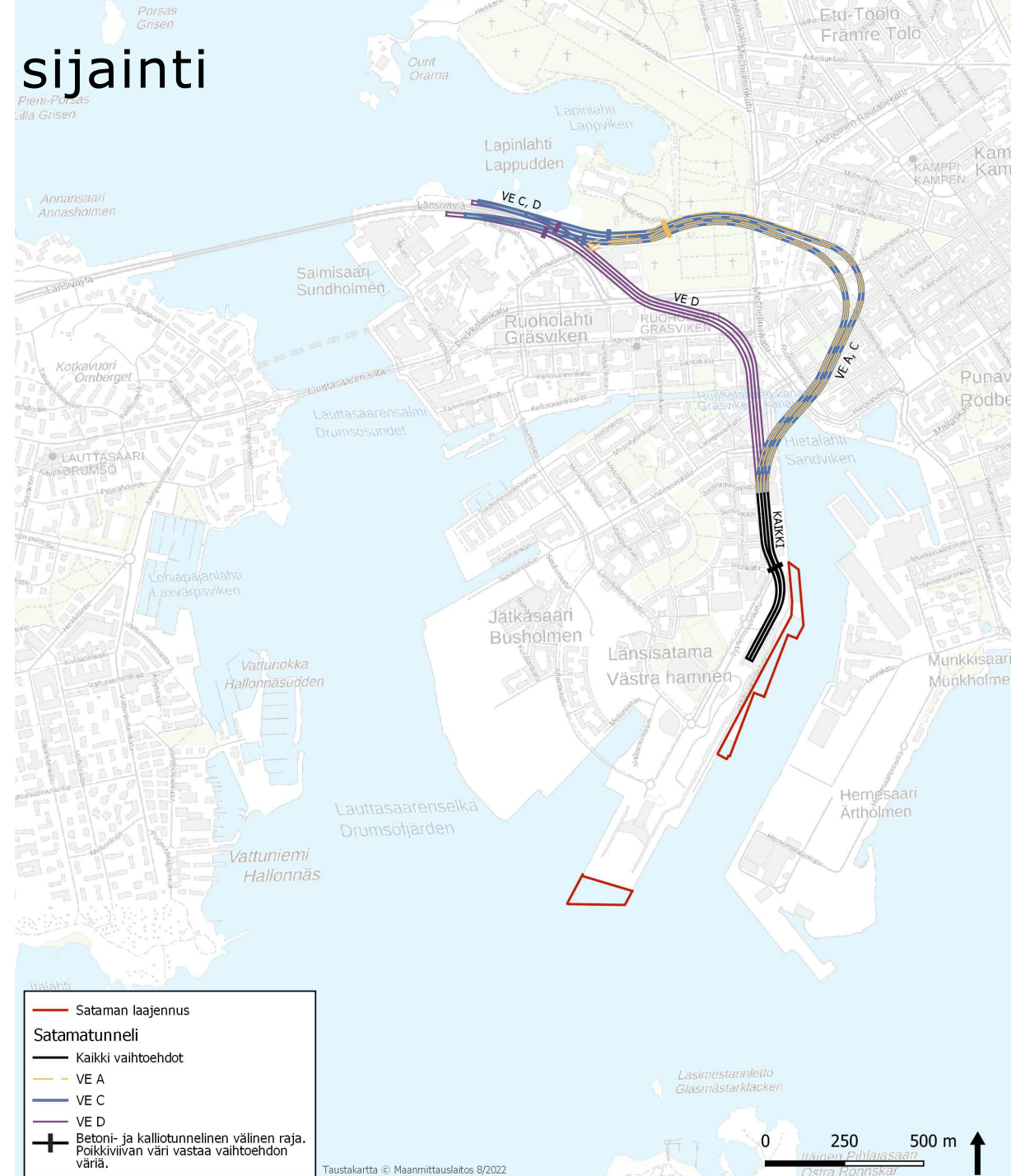
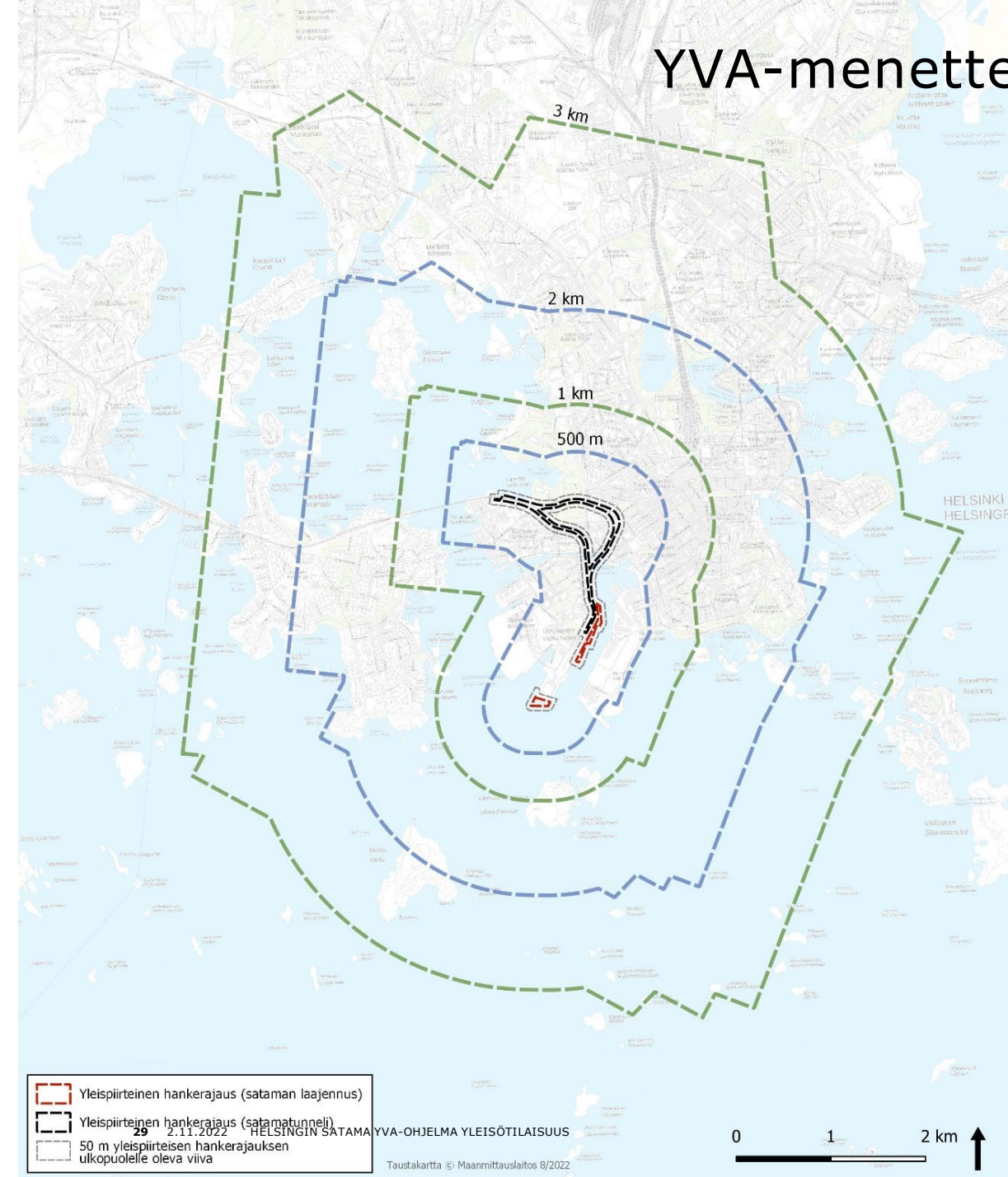
YVA-menettely, vaihtoehdot

- YVA-menettelyssä vaihtoehtoina ovat:
 - VE 0 (0-vaihtoehto): Hankkeen toteuttamatta jättäminen. Vaihtoehto ei mahdollista liikenteen keskittymistä koskevan periaatepäätöksen toteuttamista.
 - VE A: Satamalaiturin ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Satamatunnelin läntinen suuaukko sijaitsee Ilmarisen-talon (Porkkalankatu) pohjoispuolella.
 - VE C: Satamalaiturin ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Satamatunnelin rakenteet ulottuvat lännessä Iso-Pässille. Satamatunneli ylittää Helenin öljy-luolat. Vaihtoehto edellyttää TUKESin louhintakiellon purkua Helenin öljy-luolien alueella. Öljyluolien käyttöön jättäminen edellyttää lisäselvityksiä. Helenin lauhdevesikanaali siirretään.
 - VE D: Satamanlaiturin ja eteläisen kenttäalueen laajennus. Satamatunnelin rakenteet ulottuvat lännessä Iso-Pässille. Tunneli ylittää Helenin öljyluolat ja ne poistetaan käytöstä. Länsiväylän päässä yhteiskäyttötunnelille on suunniteltava ja toteutettava korvaava reitti. Vaihtoehto edellyttää TUKESin louhintakiellon purkua Helenin öljyluolien alueella. Helenin lauhdevesikanaali siirretään.

Hankkeen suunnittelussa aiemmin tarkastellut vaihtoehdot

- Hankkeen suunnittelun aikana on tarkasteltu useita eri tunnelin linjauksen vaihtoehtoja. Linjausvaihtoehto B on todettu teknisesti toteuttamiskelvottomaksi risteävien maanalaisten rakenteiden vuoksi ja on jätetty ympäristövaikutusten arvioinnin ulkopuolelle. Hankevaihtoehtojen nimeäminen on haluttu säilyttää yhdenmukaisena teknisen suunnittelun kanssa.

YVA-menettely, sijainti

YVA-menettely, vaihtoehdot

Vaihtoehto A

Vaihtoehto C

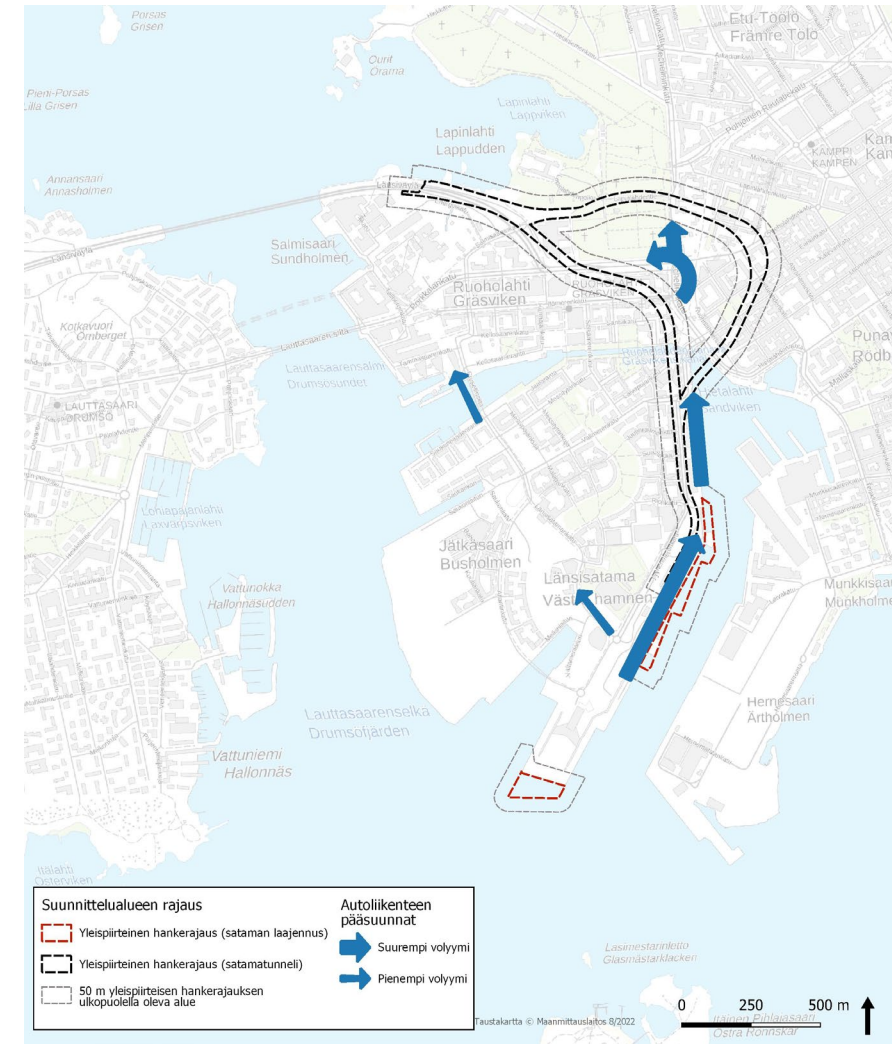

Vaihtoehto D

Liikenne

Ympäristön nykytila ja vaikutusten arviointi

- Länsisatamasta lähtee ja saapuu nykytilanteessa päivässä 9 matkustajalaivaa (Tallinnaan suuntautuva liikenne). Vuosittainen matkustajamäärä laivoilla on ollut yli 7 miljoonaa ennen vuotta 2020.
- Merialueella hankealueen ympäristössä kulkee useita vesiväyliä.
- Nykyisin Länsisataman ajoneuvoliikenne kulkee pääosin Jätkäsaarenlaiturin ja Tyynenmerenkadun reitin kautta. Osa liikenteestä kulkee Crusellinsillan ja Länsisatamankadun kautta. Sataman raskas liikenne kulkee Tyynenmerenkadun kautta Länsiväylälle.
- Liikenteelliset vaikutusarviot
 - Vaikutuksia huviveneliikenteeseen pyritään arvioimaan esim. asiantuntija-haastatteluin.
 - Perustuvat liikennemallin avulla tehtäviin verkkotason tarkasteluihin.
 - Satamatunnelin mahdollistaman satamatoimintojen keskittämisen vaikutukset sekä satamatunnelin vaihtoehtojen välisiä erot.
 - Tarkastelussa kuvataan myös satamatoimintojen keskittämisen vaikutuksia keskustan katuverkolle sekä laajemmin Helsingin sisäänvalo- ja kehäväylille.
 - Satamatunnelin eri vaihtoehtojen välisiä eroja tarkastellaan tarkemmin Jätkäsaaren-Ruoholahden-Salmisaaren alueella

Nykyiset autoliikenteen reitit satamasta

Melu

Ympäristön nykytila ja vaikutusten arviointi

- Länsisatamassa hankealueen ja sen lähialueiden ympäristömelu koostuu merkittävimmin satama-alueiden toimintojen, mutta myös tie- ja raitioliikenteen aiheuttamasta melusta
- Satamatunnelin hankealueella sataman lähtöpäässä toteutuu edellä kuvat kaltainen satamamelu sekä tie- ja raideliikenteen aiheuttama melu. Ruoholahden puoleisessa päässä melua aiheuttaa lähinnä tieliikenne
- Meluvaikutuksia arvioidaan mallinnuksen sekä asiantuntija-arvioiden avulla. Mallinnuksessa keskitytään erityisesti rakentamisen aikaisiin sekä liikennemelun vaikutuksiin Tyynenmerenkadulla.

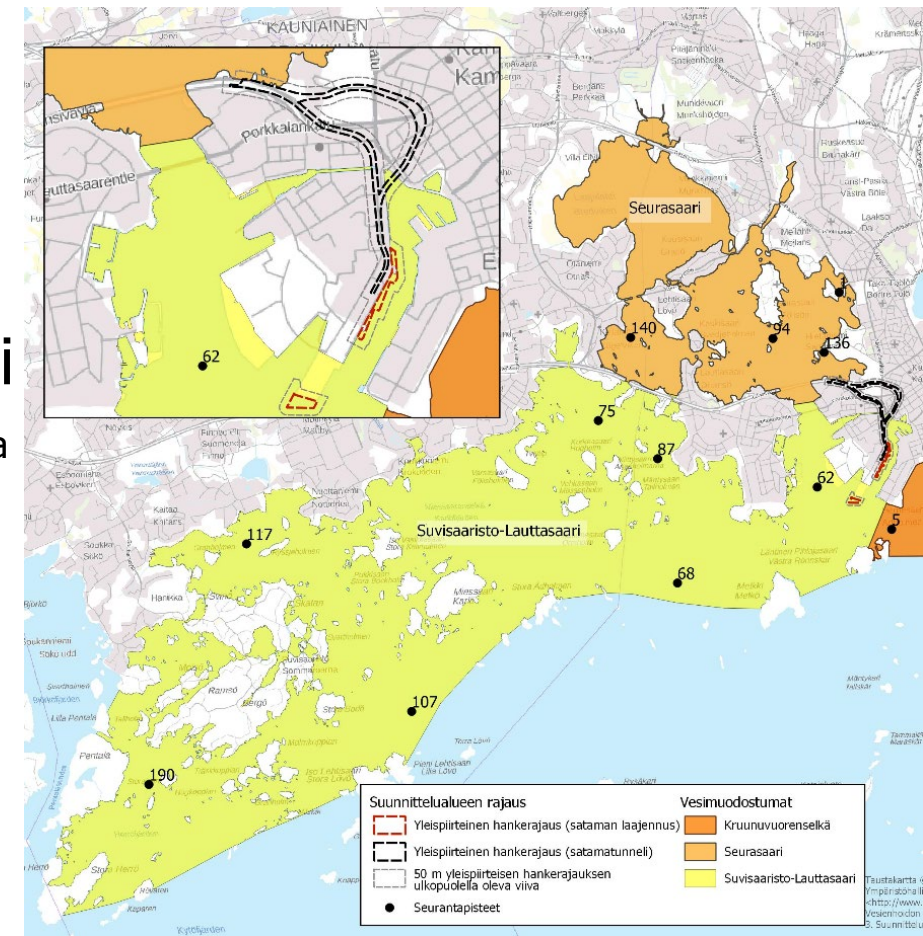

Ote Helsingin kaupungin karttapalvelun tieliikennemelumallinnuksen keskiaänituloksesta (Helsinki 2022a). Keltainen alue kuvaa päiväaikaisen 50–55 desibelin keskiaänitason melualueen.

Vesistöt sekä kalasto ja kalatalous

Ympäristön nykytila ja vaikutusten arviointi

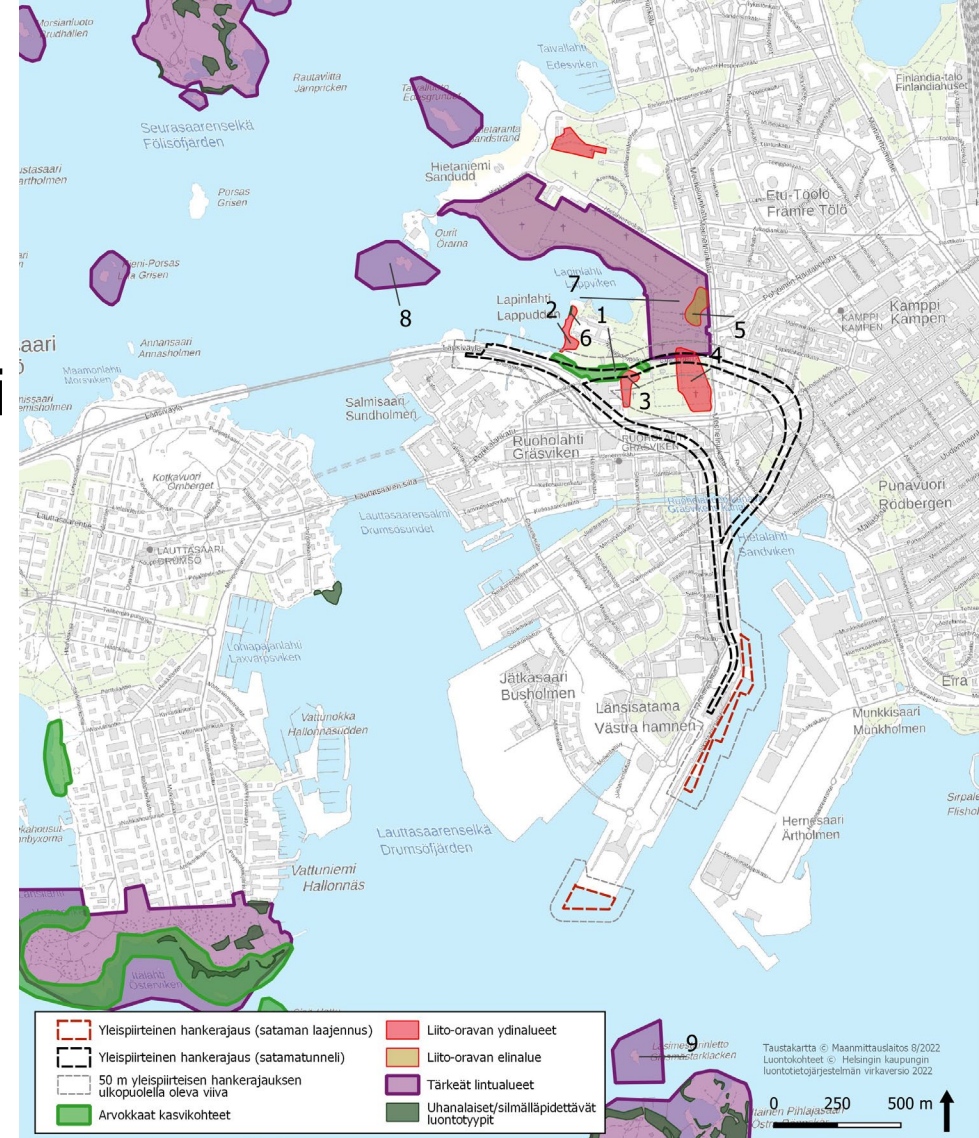
- Hankealueen vesimuodostumat ovat tyydyttävässä tai välttävässä tilassa
- Natura-luontotyypeistä hankealueelle sijoittuu ainoastaan rannikon laguunit-luontotyyppiä (Seurasaarenselkä)
- Jätkäsaaressa rakennetun rannan osuus rantaviivasta on suuri ja lähimmät luontaiset rannat ja kalojen kutualueet sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä Pihlajasaaren rannoilla.
- Kalataloudellisen yhteistarkkailun mukaan Länsisataman edustan välittömässä läheisyydessä ei harjoiteta kaupallista eikä kotitarve- tai virkistyskalastusta. Osaltaan alueen kalastusta säätelee kalastuskieltoalue, joka ympäröi satama-aluetta ja ulottuu pohjoisessa länsiväylälle asti.
- Vaikutusten arviointi perustuu tietoon vesialueen nykyisestä tilasta sekä olemassa olevaan tutkimus- ja tarkkailutietoon. vesistörakentamisen (ruoppaus, merialueen täytöt) vaikutuksia arvioidaan sedimenttiselvityksen sekä kiintoaineen ja sameuden leviämisen mallinnuksen avulla.

Kasvillisuus, eläimistö ja suojelukohteet

Ympäristön nykytila, vaikutusten arviointi

- Satamalaajennus ja satamatunnelivaihtoehdot sijoittuvat rakennettuun ympäristöön
- Hankealuetta lähimmät luonnonsuojelualueet sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä
- Lähimmät tärkeät lintualueet sijaitsevat Länsiväylän pohjoispuolella Seurasaarenselällä.
- Hankkeen vaikutusten arviointi
 - kasvistoon, eläimistöön, luontotyyppeihin, uhanalaisiin ja huomionarvoisiin lajeihin sekä Natura 2000-alueisiin, luonnonsuojelualueisiin ja muihin luontokohteisiin. Lisäksi tarkastellaan laajemmin vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ja ekologisiin yhteyksiin sekä mm. haitallisten vieraslajien leviämiseen.

Luontokohteet (kuvassa):

- Lapinlahden sairaalapuiston etelälaita liepeineen (1)
- Liito-orava-alueet Lapinlahden puiston – Hietaniemen hautausmaan alueella (2-5)
- Taivallahden hiekkaranta (6)
- Hietaniemen luterilainen hautausmaa (7)
- Hietaniemenkari (8)
- Lasimestarinletto (9)

Yhdyskuntarakenne, maankäyttö

Ympäristön nykytila

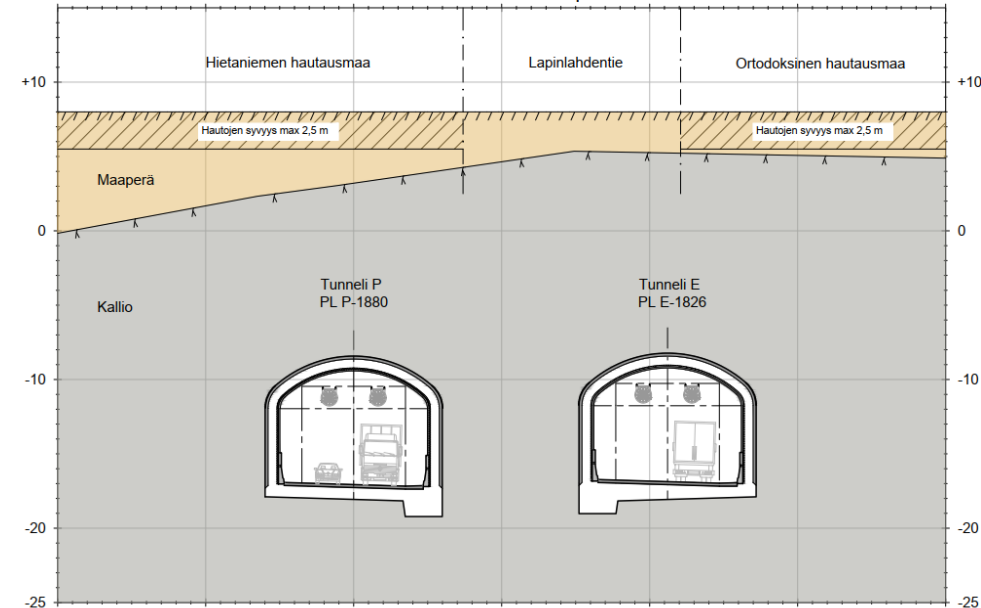
- Hanke sijoittuu Jätkäsaaren-Kampin -Ruoholahden alueelle
- Sataman laajennus nykyisen sataman alueelle
- Satamatunnelivaihtoehtojen maanalainen osuus sijoittuu tiheästi rakennetulle kantakaupungin alueelle Jätkäsaareen, Kamppiin ja Ruoholahteen. Tunnelin toinen suuaukko sijoittuu satamaan, toinen Länsiväylän läheisyyteen
- Alueella on voimassa sekä asemakaava että maanalainen asemakaava
- Maankäyttöä alueella suunnitellaan aktiivisesti
 - Länsiväylän ympäristön osayleiskaava
 - Länsisataman ja Länsiväylän välille satamatunnelin asemakaavoitus lähdössä liikkeelle vuonna 2022.
 - Länsisataman terminaalien 1 asemakaavan muutos
 - Satamatunnelin maanpäällisillä alueilla vireillä myös muita asemakaavoja

Hanke edistää sekä sivuaa useita valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita

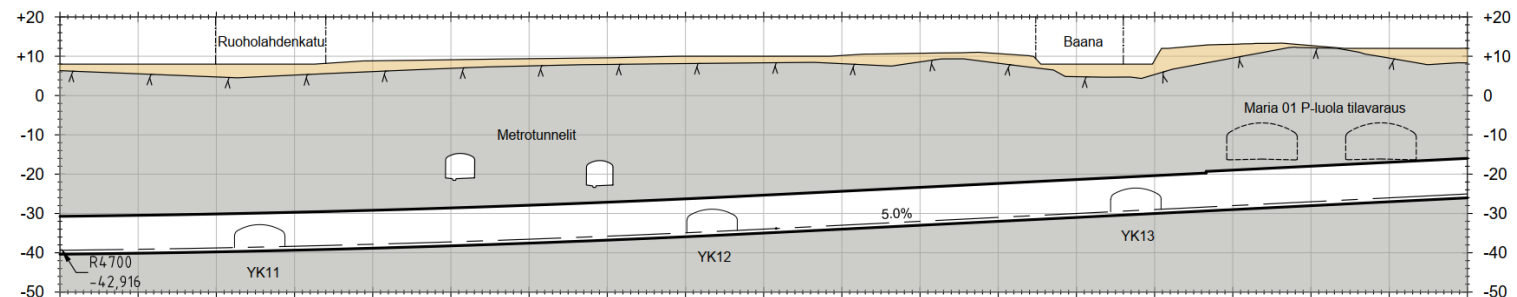
- Edistää valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta
- Turvaa kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuutta
- Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.
- Huolehtii valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Yhdyskuntarakenne, maankäyttö Vaikutusten arviointi

- Vaikutusten arvioinnissa kuvataan hankkeen suhdetta sekä nykyiseen että suunniteltuun maankäyttöön lainvoimaisten kaavojen pohjalta. Lisäksi arvioidaan hankkeen suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin.
- Estevaikutuksia maankäytön kannalta arvioidaan rakentamisen ja käytön aikana. Arvioinnissa hyödynnetään muita vaikutusarviointiosioita.
- Lähialueen maankäyttöä suunnitellaan tällä hetkellä aktiivisesti ja siihen liittyy paljon epävarmuutta. Hankealueen muut ja hankkeen ulkopuoliset ratkaisut, kuten Salmisaaren maankäytön ja liikenteen kehittämisvaihto-ehdot sekä keskustatunneli, on rajattu arvioinnin ulkopuolelle.

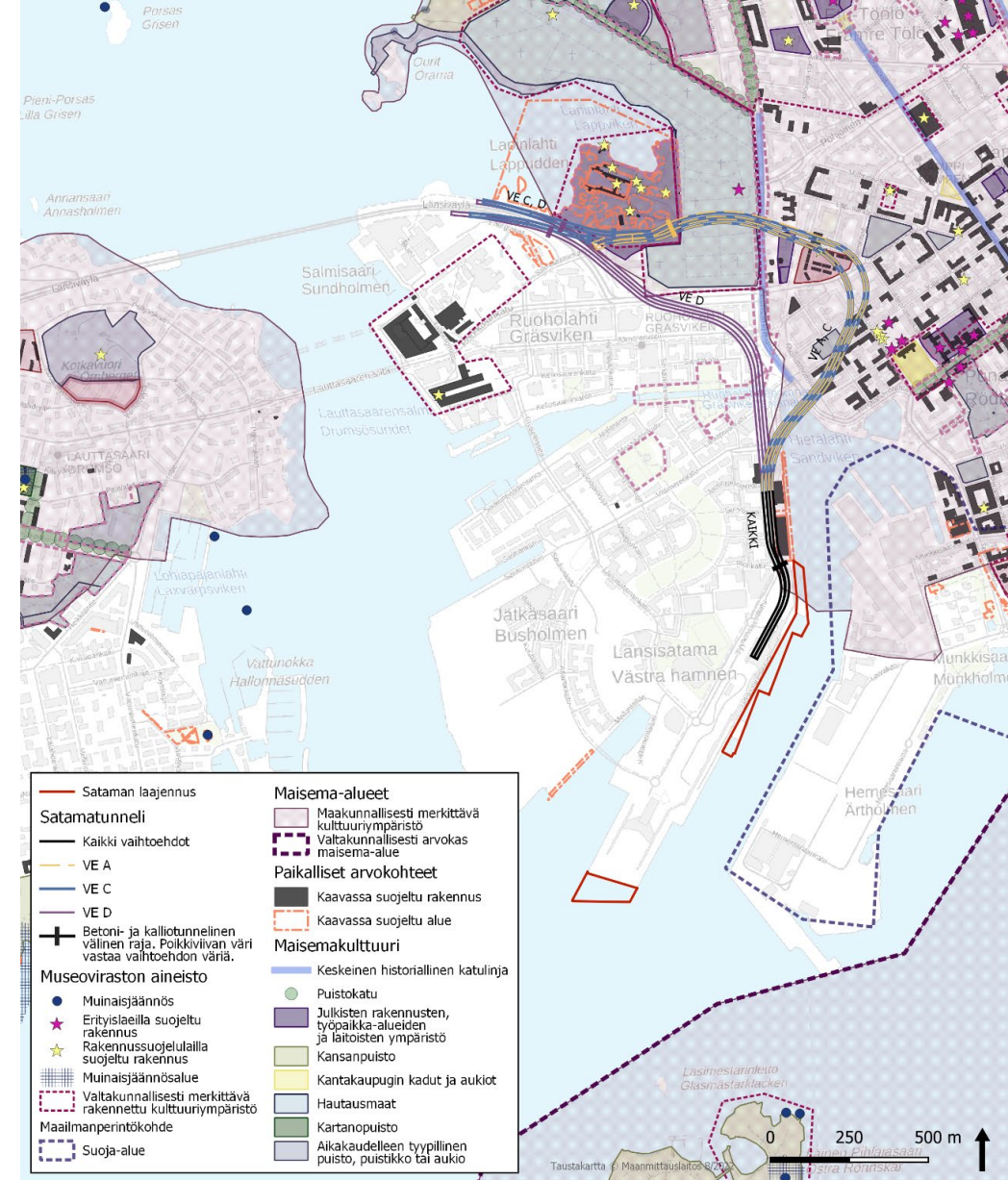
A-tunnelilinjauksen valittuja poikki- ja pituusleikkauksia, joissa etäisyydet olemassa oleviin rakenteisiin.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Ympäristön nykytila

- Hankealue sijoittuu Helsingin kaupungin rakennettuun ympäristöön. Rannoilla vaihtelevat kasvipeitteiset tai kallioiset rannat sekä rakennetut rannat
- Hanke sijoittuu osin maan alle
- Hankealueella ja sen läheisyydessä on tunnistettu:
 - Useita valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä
 - Useita maakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä
 - Muinaisjäännöksiä ja perinnemaisemia
 - Useita arvoympäristöjä
 - Suojeltuja rakennuksia

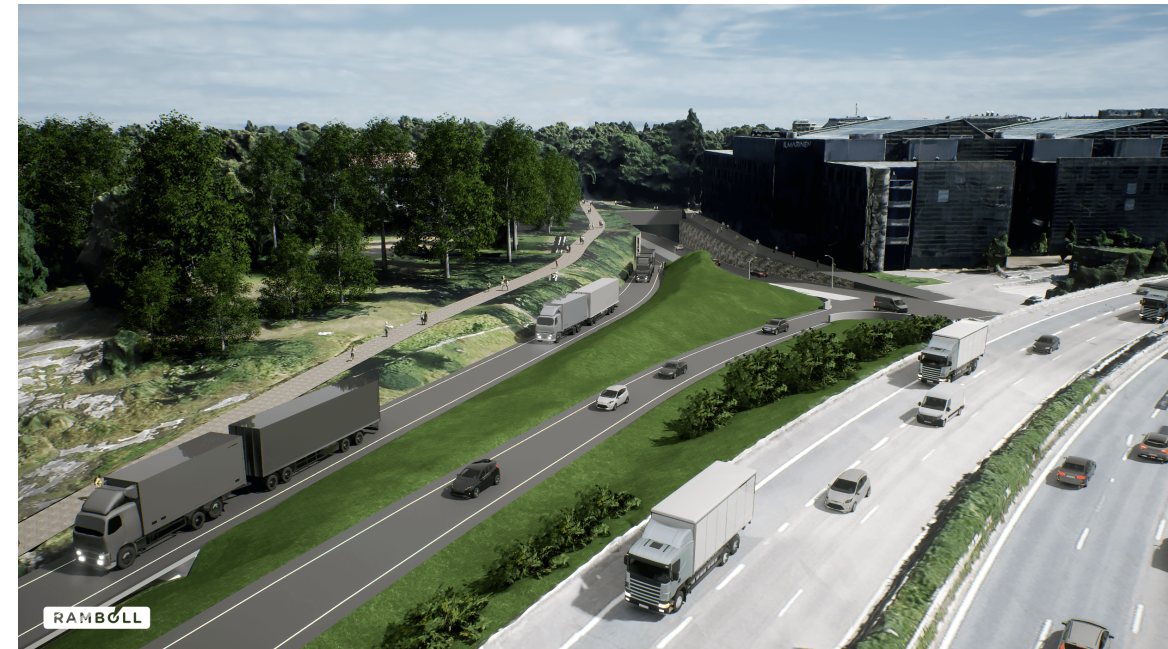

Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet hankealueen läheisyydessä.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Vaikutusten arviointi

- Maisemavaikutukset selvitetään hankealueella maanpäällisten rakenteiden osalta. Vaikutusten arvioinnissa kuvataan hankkeen suhdetta laajempaan maisemakokonaisuuteen kaukomaisemassa ja paikallisesti kaupunkikuvassa ja lähimaisemassa. Maisemavaikutukset kuvataan sanallisesti ja niitä havainnollistetaan tarkoituksenmukaisilla kartoilla ja havainnekuvilla.

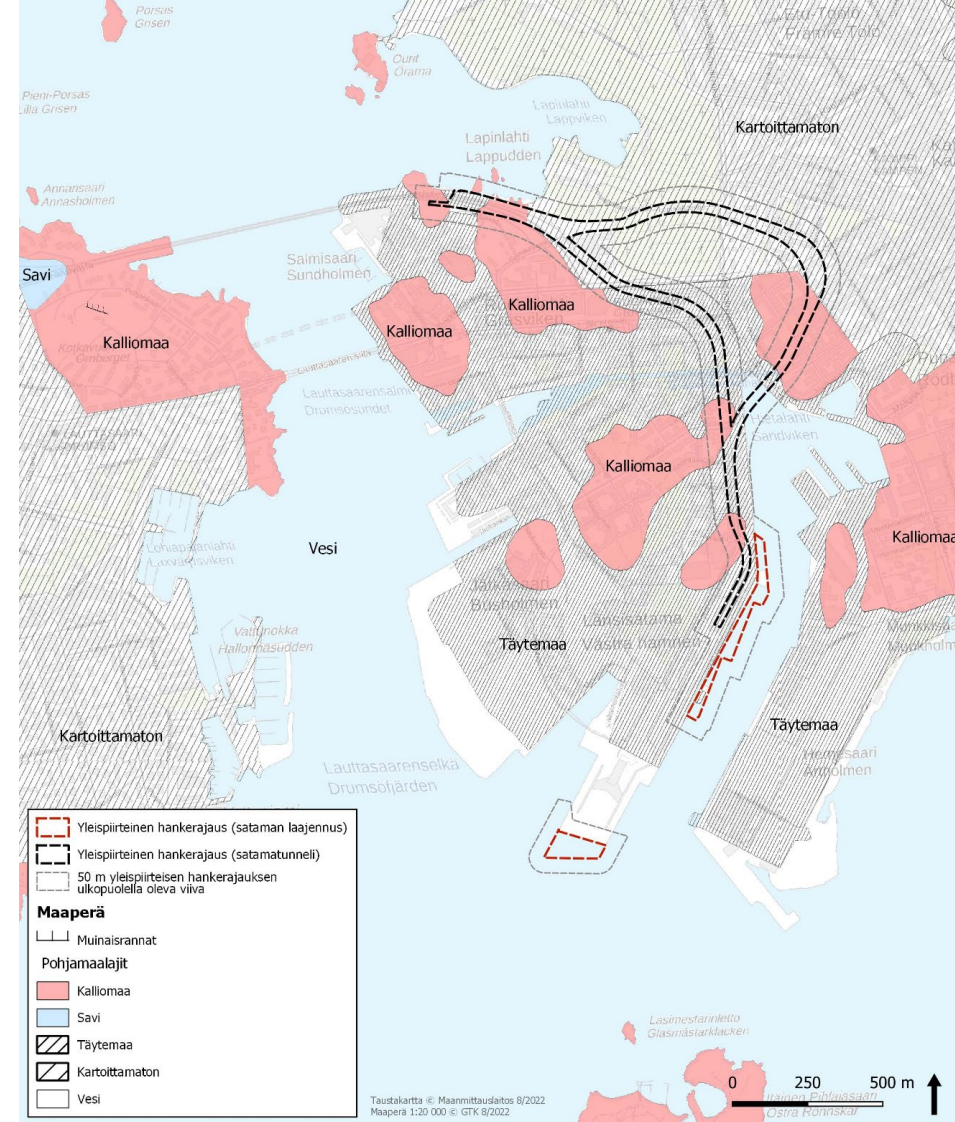
A-tunnelinlinjauksen havainnekuvia aiemmasta suunnitteluvaiheesta.

Maa- ja kallioperä,

sedimentit

Ympäristön nykytila, vaikutusten arviointi

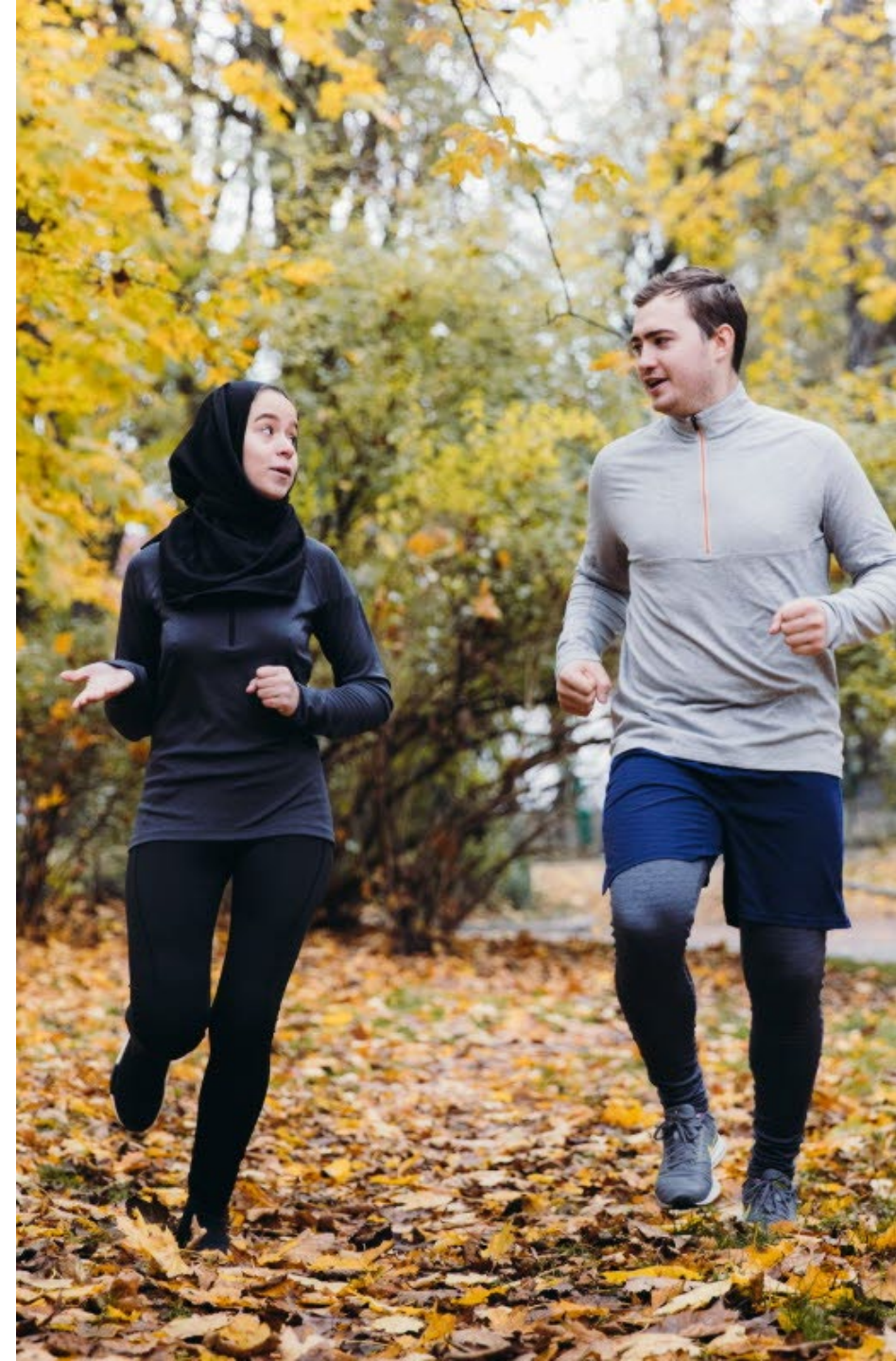
- Jätkäsaaren alue on pengerretty merestä 1910-luvulta alkaen. Jätkäsaaren alueen maaperä on pääosin hiekka-, sora- ja louhetäytöistä koostuvaa täyttömaata.
- Maaperän pilaantuneisuus on tyypillistä historiallisille täytöille rakennetulle satama-alueelle ja kaivettavia maamassoja tulee käsitellä pilaantuneina, ellei tutkimusten perusteella voida muuta osoittaa.
- Merenpohja on kartoitettu merigeologisin menetelmin.
- Hankealueella tullaan tekemään syksyllä 2022 sedimenttitutkimuksia.
- Hankealue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle.
- Hankkeen vaikutuksia maa- ja kallioperään sekä pohjaveteen arvioidaan asiantuntijatyönä. Arviointi perustuu hankealueelta saatavilla olevaan tietoon maa-, kallioperä- ja pohjavesiolosuhteista, maaperän pilaantuneisuudesta sekä hankkeesta tehtyihin suunnitelmiin.

Alueen maaperä.

Ihmisten terveys, elinolot ja viihtyvyys ja elinkeinot

- Satamatunnelin ja siihen liittyvän tunnelihankkeen vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen arvioidaan hyödyntämällä muissa vaikutusarviointiosioissa muun muassa ilmanlaatu-, melu- ja liikennevaikutuksista syntyviä laskennallisia ja laadullisia arvioita.
- Terveysteen kohdistuvia vaikutuksia arvioidaan vertaamalla hankkeen arvioituja vaikutuksia kunkin vaikutuksen terveysperusteiseen ohjearvoon tai suositukseen.
- YVA-selostuksessa huomioidaan yleispiirteisesti hankkeen rakentamisen ja toiminnan aikaisia elinkeino- ja työllisyysvaikutuksia.

Merkittävimmät ympäristövaikutukset

- Ohjelmavaiheessa on alustavasti arvioitu, että merkittävin painoarvo kohdistuu rakentamisen aikaisista vaikutuksista **liikenteeseen, vesistöön ja ihmisten viihtyvyyteen**. Hankevaihtoehdosta riippuen myös **kulttuuriympäristöön, kasvillisuuteen ja eläimistöön**.
- Vaikutuksia on arvioitu aiheutuvan mm. **rakentamisen aikaisesta louhinnasta ja louheen kuljetuksesta, ruoppauksesta ja maarakentamisesta**.
- Myönteisiä vaikutuksia hankkeesta alustavasti arvioidaan saavutettavan sen toteuduttua melulle, liikenteelle sujuvoitumisen kautta, ilmastolle sekä ihmisten viihtyvyyteen.
- YVA selostuksessa arvioidaan alueen eri hankkeiden yhteisvaikutuksia.
- Selostuksessa eritetään keinoja haittojen lieventämiseen.

Tehtävät selvitykset ja käytettävät menetelmät YVA-vaiheessa

Arviointityön osana tehdään seuraavat erillisselvitykset tukemaan olemassa olevaa aineistoa:

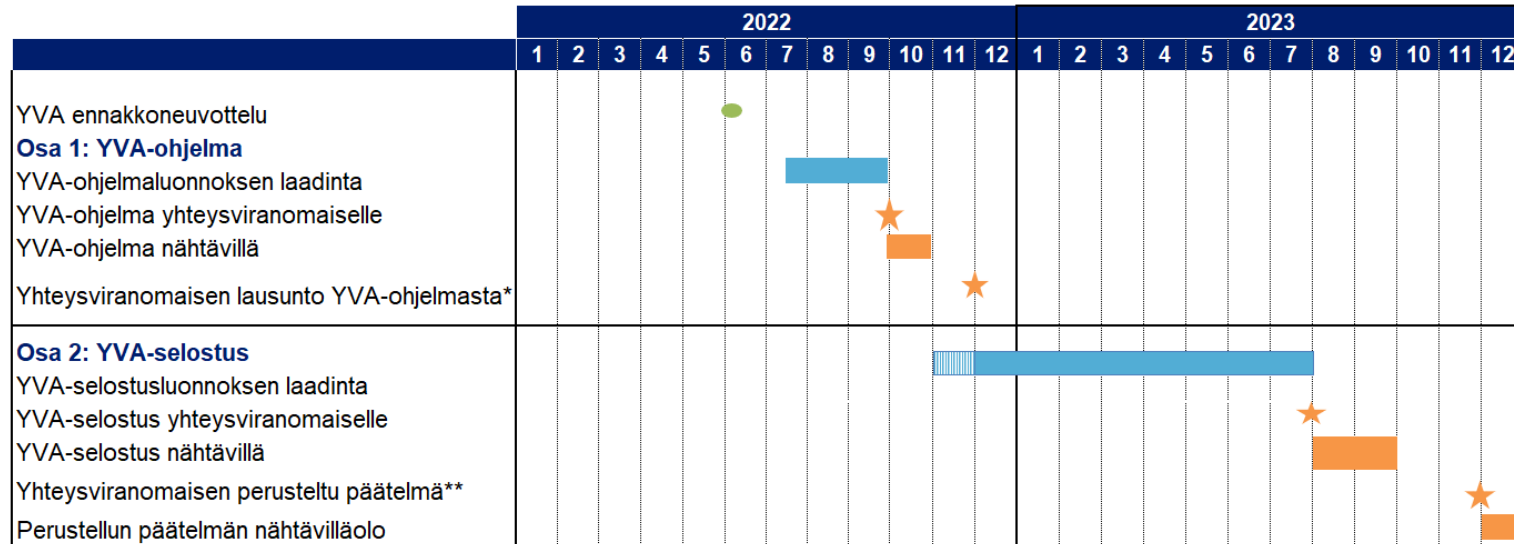
- Satamatunnelin yleissuunnittelua
- Sedimenttikartoitus
- Meriläjitettävien massojen riskiarvio
- Luontoselvitykset (kesä 2022, huomioitu jo ohjelmavaiheessa)
- Sameuden ja kiintoaineen leviämisen mallintaminen
- Valokuvasovitteet
- Melumallinnus

Hankkeen myöhemmissä vaiheissa tehdään tarvittaessa lisäksi muita selvityksiä.

Viestintä hankkeesta ja vuorovaikutussuunnitelma

- Yleisötilaisuudet (ensimmäinen 2.11.2022)
 - Yleistilaisuudessa saatu palaute
 - Screen.io:n kautta saatu tieto
- Mielipiteet ja lausunnot
- Sidosryhmätilaisuudet
 - Alueen keskeiset yhdistykset, viranomaiset sekä hankkeen kannalta merkittävät yhteistyötahot

Aikataulu

* YVA-laki: yhteysviranomaisen antaa lausunnon YVA-ohjelmasta 1 kk kuluessa lausuntojen antamisen määräajan päättymisestä.

** YVA-laki: yhteysviranomaisen antaa perustellun päätelmän 2 kk kuluessa lausuntojen antamisen määräajan päättymisestä.

Making Future

HELSINGIN SATAMA OY:N LÄNSISATAMAN LAAJENTAMISEN YVA-OHJELMAN ESITTELYTILAISUUS

KIITOS!

screen.io/helsinginsatama

|| PORT OF
HELSINKI ||